

OLERTI

Iru illabeteroko Aldizkaria
(Suplemento poético de KARMEL)

ZUZENDARI: AITA ONAINDIA — LARREA (ZORNOTZA)
BANATZAILLE: X. P. ALBIZU — BILBAO

II^{GN.} URTEA

1960

URTARRILLA-EPAILLA

IDAZ-TANKERA

Bakoitzak dogu izakera apartekoa. Eta sortzetiko era, seta ta aiurri onni dagokionez, jardun oi dogu eguneroko giza ta zeregiñetan: onek, ak baiño txarto edo obetoago. Iza-kera au, ekiñaren ekiñez, azi ta ezi bearrean gagoz; giza-barrena, bada, berenez, ziraunkabi, sats-oxin ta ezjakin-leza da. Ezi ta azi ezkerro, zerbait: ortarako ditugu gaztetan artzen doguzan len-ikaspenak, eta gero be, urteetan aurreratuz goiazala, kontuz ibilli bear; bestela, laster erakutsi daroagu azpi loi orrek daukan saskara pillo negargarria.

tiaz bere maila guztietan jabezuen, auzk
bein danetatik irakurteaz be mesedegari
ku. Idazle baldan ta exkas samarrak, azka
txandaz, irakurri geinkez.

Gurean aspaldi darabilgun istillu-leloa on
kaitza dan arren, ondorengo banako bala
azalduko dogu, guk geien irakurri bear da
guzan idazleak, zeintzuk diran.

Idatzi.—Jainkoak egindako doai eder
koren jaube gara, ta kemena be ez yaku pa
ta gai oneik azi ta ugaritzeko. Baso itzaltse
egurgin dabillanak, zenbat eta aizkorea ga
go erabilli, trebetasun geiago lortzen da
bardin arotzak naiz beste edozein ogibid
diarduanak.

Ertietan be orobat. Erti guztiak ikasi
doguz ekin eta jardunez: ur-tantoak, ja
ta jausi, arria zulatzen. Idazten be, nai-ta
idatziaren idatziz ikasi bear; ez askok
daben lez, idazlan bat bota ta oso ta ere
tzat bere ekarria.

Idazterakoan iru era dazauguz, au da, b
tzuetan erderazko lanak euskerara itzult
doguz; beste batzuetan, beste idazle on
tzuen antzera geure lanak osotu; irugarre
lan jatorretan ari gara. Irurak, noski, b
egoki ta onuratsuak, idazkera giartsu ta
xoa jaristeko.

Ele-itzulketan, zelan edo alan esan be
edozein gorputz inarkun baizen sendo ta
koa da idazten ikasteko, batez be idazk
berezi-beinena eskuratzeko. Asko dira erbe
te-izkuntzetan orrelaxe jardunik idazla
punterengo egin diranak; gerkeratik edo
teratik olerkiak naiz itz-lauzko lanak it
liaz, zenbatek igon daben ospearen me
tontorreraino! Gure artean, Orixe ta Zan
gi, Larrakoetxea ta Ibiñagabeitia baitik
Labur: errez, lau, garbi idazten ikasten

Laburu bai irakurtean, onek dabezan eder
guztiak aztertu ta gogoan sartu bear ditugu:
bein dan egillearen asmo garaia; zelan azal-
ren dauan asmo ori; zeintzuk diran bertako
gogai garrantzitsuenak, zeintzuk betegarri;
berrez ta goxo, ala baldar, idazten dauan;
pentsamentu sakonak, bereak, jatorrak ditun
ikasi. Eta gero, egille orren gogai, irudikizun
ta bideai jarraiturik, noberak be aren antze-
ko lan bati ekin. Taiu onetan egin ebenak
aundu guztiko elertian daurkiguz: Bergili'k,
Omer eredutzat artuta, osotu eban bere *Enea-*
rena.

Eta, azkenik, idatzi jatorrak, norberak
egindakoak. Lenengotan gitxi idatzi, ta albait
eta ondoen. Arretaz eta txukun idazten asten
danak, bidez doiala zoztorrak aurkitu arren,
zakerako polito bide egingo dau. Orrelaxe
egin dabenak doguz idazle guztiak; zuza an-
tzera, berrez, inor be ezta egin oi. Bestera,
asko idatzi ta txarto, olangoak ez dau sekula
be ondo idatziko. Gaiñera, norbere lanakin
itz jokatu bearrean gagoz; kendu bear da-
za, kendu, ta arteztu bear dana, arteztu.

Gaztetan, batez be, olerkitxoak taiutzea,
ego egokia ei da idazten ikasteko, idazkera
eder jori apain baten jabe egiteko.